

niso dali naši slov. poslanci. G. dr. Radaj je stavil predlog, naj se načrt te nove postave odloži nazaj v roke dež. odbora, češ, da še ni gotovo, če kaže enaka postava za naše razmere. Žal, da mu ni obveljalo.

Letno poročilo dijaške kuhinje v Ptuiju v samostanu čast. gg. oo. minoritov

za preteklo šolsko leto 1887/88.

V teku šolskega leta 1887/88 so nastopni p. n. častiti dobrotniki, oziroma zavodi milodare doposlali blagovolili. Imena blagih dariteljev so razvrščena po abecednem redu in so ti-le p. n. gg.:

Antolič Janez, žup. na Ptujski gori fl. 2, Belšak Anton, žup. pri sv. Petru pri Radgoni fl. 2, Bezjak Franc, učit. pri sv. Križu pri Slatini fl. 7.20, Borovnjak Jožef, žup. v Cankovi na Ogorskem fl. 2, Brauner Ludvik, vodja finančne straže v Šmarji fl. 1, Cilenšek Martin, prof. v Ptuiju fl. 12, Črnko Marko, vikar v Ptuiju fl. 3.15, Čuček Josip dr., odvetnik v Ptuiju fl. 30, Čuček L. dr., zdravnik v Orebiču v Dalmaciji fl. 5, Čuš Janez, benef. v Wettmannstättenu fl. 5, dekaništvo Gornjegradsko fl. 3, „družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ 50 fl., Farkaš Alojzija v Ljutomeru 50 kr., Grabar Miha, umir. žup. pri sv. Vrbanu v sl. gor. fl. 5, Gregorec Lavoslav dr., kanonik in drž. poslanec fl. 5, Gross Franc dr., c. kr. dež. sod. prist. v Ljubljani fl. 1.25, Hirti Franc, žup. v Slivnici fl. 10.50, Hrg Lovro, kanonik v Mariboru fl. 5, Hrzič Jožef, žup. v Spodnji Polskavi fl. 5, Jarič Valentin, žup. pri sv. Florijanu fl. 1, Jurtela Franc dr., odvetnik v Ptuiju fl. 30, Jurec And., veletržec v Ptuiju fl. 10, Kapus Herman, kapl. v Žitalah fl. 1, Karba Jožef, pos. v Krapji pri Ljutomeru nabral fl. 3.50, Keček Hrabroslov, kaplan pri sv. Križu na m. p. fl. 1, Klobučar Anton, c. kr. sod. prist. v Ptuiju fl. 22.50, Kollednik Jakob, žup. v Hajdinu fl. 6, Korošec Franc, kapl. v Planini fl. 5, Kosér Franc, velepos. pri sv. Lovrenci v sl. gor. fl. 1, Košar Jakob, žup. na gornji Polskavi fl. 5, Kranjc Jožef, nadučit. pri sv. Trojici v sl. gor. fl. 5, Kukovec Jožef, žup. pri sv. Andražu v sl. g. fl. 5, Kunc Janez, žup. pri sv. Juriji na Ščavnici fl. 2, Kunstek Luka, prof. na Ptujem fl. 20, Kupljen Anton, c. kr. notar v Črnomlju fl. 6, „Ljubenski Slovenci“ fl. 30, Lilek Emil, c. kr. prof. v Sarajevu fl. 10, Majcen Ferdinand, veroučitelj v Ptuiju fl. 10.50, Merkuš Anton, žup. v Žitalah fl. 1, Meško Jakob, žup. pri sv. Lovrenci v sl. gor. fl. 20, Mikl Tomaž, trg. in velepos. pri sv. Marjeti fl. 2, Modrinjak Matija, inf. proš. v Ptuiju fl. 15, neimenovan v Ljutomeru 25 kr., neimenovan fl. 4, neimenovan fl. 1, neimenovan fl. 1, neimenovan fl. 1, Osenjak Martin, kapl. v Ljutomeru fl. 1, Ploj Jakob dr.,

odvetnik v Ptuiju fl. 46.50, „Posojilnica Ljutomerska“ fl. 30, „Posojilnica Makolska“ fl. 20, „Posojilnica Ptujška“ fl. 25, Prus Stanislav, minorit v Ptuiju fl. 4, Purgaj Oroslov, kapl. pri sv. Martinu pri Slovenjgradci fl. 2, R. F., umir. duh. pri sv. Lovrenci v sl. gor. fl. 2, Raisp Ferd., umir. oskrbnik grof Herberštajnske fl. 10, Rodošek Anton žup. pri sv. Martinu fl. 5, Romih Tomaž, mešč. učit. v Krškem 60 kr., Roškar Franc, umrli kapl. Završki fl. 2, Sattler Jožef, prov. pri sv. Križi nad Mariborom fl. 4, Sever Jožef, pok. žup. v Zavodjem fl. 5, Simončič Janez, žup. pri sv. Janži na dr. p. fl. 1, Sinko Jožef, kaplan pri sv. Jakobu v sl. gor. fl. 3, Skuhala Ivan, dekan Ljutomerski fl. 3, Slekovec Matevž, žup. Markovski fl. 5, Spindler Anton, c. kr. kancelist v Ptuiju fl. 10, Sršen Ivan, trgovec v Ljutomeru fl. 1, Sterbak Jan., minor. na Dunaji fl. 5, Strah Jurij, velepos. pri sv. Andražu v sl. gor. fl. 1, Šalamon Franc, mest. kapl. v Ptuiju fl. 3.15, Šlamberger Anton, c. kr. notar v Ljutomeru fl. 6, Smidinger K. dr., c. kr. notar v Kamniku fl. 5, Šoštarčič Ferd., kapl. v Ljutomeru fl. 1, Šuta Rupert, dekan v Zavrči fl. 15, Tikvič Janez, kaplan v Wundschuhu fl. 2, Tombah Josip, dekan v Rogatci fl. 1. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Rep pri svinjah.

Pri prasutih se izgodi rado, da jim snejo podgane repe. Rane zacelijo k malu in ni videti, da jim je to na škodo. Vsled tega se odreže sem ter tje rep še tudi pozneje svinji, ako je vzbolela in se ji hoče „puščati“. Kos ušesa in pa rep se odreže svinji in misli se, da je to dobro, ali da ji vsaj nič ne škoduje.

Ali je to resnica? Ne more se sicer reči, da je svinji rep neizogibna potreba, toda narava ji ga ne daje zastonj. Neko opravilo ima rep prav gotovo. Mi si sicer ne svojimo toliko znanja pri svinjski naravi, da pokažemo na drobno, čemu da je svinji rep, toliko pa smemo reči, da ga nima zastonj. Človeku je rep svinje nekako merilo za njeno zdravje. Kaj veselo jo gleda človek, če ima svinja rep zavihan, more biti še celo v dva kroga zasukan. In potlej v skledi tudi ni na robe svinjski rep.

Dokler nosi sviné rep zasukan, tedaj je to gotovo znamenje, da se čuti dobro in če tudi ne žre in se drži nekam klaverno, ni še nevarnosti pri njem. Ako pa ima rep v dva kroga zasukan, tedaj pa se čuti sviné gotovo prav dobro.

Po takem pa ni prav, če se odreže svinji rep, naj bi že bilo karkoli vzrok za to. Ker svineta ne moreš vprašati, kako se kaj počuti,

pride ti gotovo prav, če vidiš na njem kako znamenje, ki ti pokaže, da je sviné zdravo.

Kedar visi svinji rep doli po bedrih in ga ne premika, nič ni to dobro znamenje. Na robe, kedar ga drži na kvišku in ga suče, lahko si za njeno zdravje brez strahu. Cemu si torej jemati tako merilo za zdravje svinéta? Naj še tu pripomenimo, da je tudi zunanja podoba svinje za veliko lepša, ako ima popolen rep in ako vidimo, da ji ga manjka, tedaj je žaljeno naše oko, ker se zadeva ob to pomanjkanje svinjskega života. To se čuti še posebno, ako si pogleda človek sviné z repom, lepo v krog zasukan in pa potlej sviné brez repa ali sviné z malim kosčekom repa, kak je v tem razložek!

Pusti tedaj tudi svinétu, kar mu je dala narava in ne jemlji mu brez velike sile tiste lepote, ki mu je lastna! Veliko lepote itak ni, s katero se ponaša svinja.

Kura, ki žre jajca.

Znano je, da imamo kure za to, naj dobimo od njih, dokler živé, jajca in kedar jih gospodinja zakolje, še več ali manj okusno meso. Ali kuram, vsaj nekaterim, diše istotako, kakor nam, jajca ter jih rade žró, pustivši nam samo luščinje. To ni nobeni gospodinjji po volji in gotovo bi rade vedele za kako sredstvo, da jim to razvado odpravijo.

Ali pa je tako sredstvo? Po navadi ga ni, da odpraviš kuri tako samopašne razvadi. Najbolje sredstvo je taki kuri — nož, toda neka tera kura je veliko vredna ali že za to, ker je posebnega plemena ali pa zato, ker rada nese; take je seveda škoda zaklati. Za njo pa kaže posebno jajce pripraviti. Napravi se ji pa tako-le: Navadno jajce se predre in izpihne; potem pa se vlije skozi luknjo gorušične tekočine in če ji še kaj boljšega privoščiš, prideni še nekaj popra oni tekočini. Tako jajce zadela ter ga položi potem na kraj, kjer je sicer gnezdo za jajca. Kura seže ti željno po njem ter ga naključje in pije — le-one zmesi.

Lehko sodiš, da ji ne bode ljuba prvokrat; poskusi pa še potlej drugi in morebiti tretjkrat in če najde vselej tako prijetno tekočino v jajci, pusti ti brž ko ne popolnem svojo samopašno razvado.

Zoper ožgaline.

Kdor ima nesrečo sebe ali, kar se tu in tam nameri, otroka s kropom ali drugače obžgati, za nj povemo nekaj pripomočkov. Stori se lahko in pomagajo tudi. Navadne mjile se uriblje, potem pa se oblije z nekaj vode ter oboje vmesi. S to zmesjo se namaže kos platna na debelo ter položi na rano. Bolečina odjenja v malem času, če se pa ponovi, dene pa se še nova taka obveza, pa bode po času čisto dobro. Ako se stori hitro, ko se kdo požgé, ne bode

še celo mehčurčkov. V tem, če je ožgalina globlja, noter v meso, kaže pa mjili pridati arnike. To pomaga gotovo.

Sejmovi. Dne 29. septembra na Vranskem, pri sv. Lovrenci na Dr. polji, v Marenbergu, na Pilštanji, v Šoštanji in v Veržeji. Dne 30. septembra pri sv. Lovrenci v slov. gor. Dne 1. oktobra v Konjicah, Arveži in v Mariboru. Dne 2. oktobra v Radgoni.

Dopisi.

Od sv. Jurija v Slov. gor. (Štiridesetletnica presv. cesarja. Sklepšolskega tečaja.) Pri nas smo obhajali 40letnico našega presv. cesarja dne 13. septembra, ko smo imeli tudi sklepšolskega tečaja. Primeren načrt za to svečanost napraviti, delalo je učiteljstvu kaj truda, kajti mnenja med krajnim šolskim svetom samim bila so različna, a kljubu temu in posebno tudi kljubu temu, da nekateri udje kr. šol. sveta načelniku prošene podpore (10 gld.) iz šolske blagajnice niso dovolili, se je veselica vendar le vršila. Pripomogel je k temu v prvi vrsti preblagorodni gospod baron Gödel-Lannoy iz Maribora, kateri je za to svečanost poslal dva cekina in zraven še nekaj srebrnine, da se razdeli med marljive in uboge učence. Zraven so tudi preč. gospod kaplan A. Šijanec, potem Franc Kurnik, pri katerem se je veselica vršila, Franc Krajnc iz Malne, Fr. Koser, vdova Domanjko, Jakob Zorjan, oba Korošca, Krautič, srenjski župan, Caf, Mesarec, načelnik krajnega šol. sveta in še nekateri drugi, ne samo denar, temveč tudi pijačo in razna jedila darovali. Slovesnost se je vršila po tem-le redu: Ob polu devetih je bila v farni cerkvi božja služba s cesarsko pesnijo in zahvalnico. Potem se je podala mladina z ovenčano cesarsko podobo in zastavami pod vodstvom učiteljstva k Francu Kurniku, kjer se ji je primerno postreglo. Ko je bila šolska mladež že nekoliko okrepčana, stopil je na zvišen prostor, katerega je kinčala ovenčana cesarska podoba, g. nadučitelj Rajšp, ter je v jasnih besedah razložil pomen te svečanosti in ob enem učencem na srce polagal, kako naj ljubijo in čislajo svojega milega očeta in cesarja Franc Jožefa I. G. Pet Mesarec, načelnik kraj. šol. sveta, razglasi potem, da je okr. zastop sv. Lenarta v Slov. gor. za vse šole v tem okraju, tedaj tudi za tukajšnjo šolo odmenil toliko iztisov slovesne knjižice „Naš cesar“, da bode mogoče blizu vsakemu učencu eno podeliti. Nadalje priporočuje v hvaležnost preblagega gospoda barona Gödla, preč. gospoda kaplana in sploh vse farane, kateri so k tej svečanosti pripomogli. Zatem je prišla na vrsto razdelitev šolskih spričal, zgorej imenovanih